

สุขภาพองค์การกับการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของสภาการศึกษา
THE ORGANIZATIONAL HEALTH AND PROGRESS OF THE THAI RED CROSS
VOLUNTEERS BUREAU HARM PREVENTION PROJECT IN SCHOOL

วันวิสาข์ ยัญฐะสิริ¹
มัทนา วังถนอมศักดิ์²
นุชนรา รัตนศิริประภา³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ระดับสุขภาพองค์การของสถานศึกษา 2) ระดับ การดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมและ 3) ความสัมพันธ์ของสุขภาพองค์การกับการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของสภาการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนในโครงการมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม จำนวน 76 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 3 คน ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารโรงเรียน 2) ครูแกนนำ และ 3) นักเรียนแกนนำ รวมทั้งสิ้นจำนวน 228 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสุขภาพองค์การตามทฤษฎีของ ฮอย และฟอร์สไธท์ (Hoy and Forsyth) เกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมตามแนวคิดของสภาการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สุขภาพองค์การของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยคือ ภาวะผู้นำด้านจิตสัมพันธ์ ความมีอิทธิพลของผู้บริหาร ภาวะผู้นำ มิตรสัมพันธ์ ขวัญและกำลังใจ การมุ่งเน้นด้านวิชาการ ความเข้มแข็งขององค์กร และการสนับสนุนด้านทรัพยากร ตามลำดับ
2. การดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของสภาการศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเรียงด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน โดยเรียงตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยได้ดังนี้ กำหนดนโยบายการดำเนินงานสิ่งแวดล้อม วางแผนงานและกิจกรรมต่างๆ ในการดำเนินงานสิ่งแวดล้อม กำหนดโครงสร้างองค์กรและแต่งตั้งบุคลากรในการดำเนินการประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงาน และดำเนินงานตามแผนงานและกิจกรรม ส่วนอีก 1 ด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ วิเคราะห์ผลและกำหนดแนวทางเพื่อการปรับแก้ไข
3. สุขภาพองค์การกับการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของสภาการศึกษา มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

Abstract

The purposes of this research were to determine: 1) the level of organizational health of school 2) the level of progress of The Thai Red Cross Volunteers Bureau Harm Prevention and 3) the relationship between progress of The Thai Red Cross Volunteers Bureau Harm Prevention the samples were 76 schools in Thai Red Cross Volunteers Bureau Harm Prevention project. The respondents were 1) school directors 2) mainstay teachers 3) mainstay students in the total of 228. The instruments for researching were the questionnaire of organizational health from the theory of Hoy and Forsyth about progress of The Thai Red Cross Volunteers Bureau Harm Prevention. The statistical use for analyzed the data were frequency, percentage, mean, standard deviation and Pearson Correlation.

¹ นักศึกษาหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

³ อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

The results of this research found that :

1. The whole aspects of the organizational health of school were in the high level. The consideration of each section was found in the high level in each section in the order of high to low: initiating structure, school director's influence, consideration, morale, focus on academics, organization strength and support resources
2. The whole aspects of progress of The Thai Red Cross Volunteers Bureau Harm Prevention in school were in the high level. The consideration of each section was found that the highest section from mean in the order of high to low : the policy of harm prevention, planning and activity in harm prevention, arranging organization structure and assign staff, evaluate and examine and running from the plan and activity. The other section was in the high level: analysis the result and adjust.
3. The whole aspects of the relationship between organizational health and progress of The Thai Red Cross Volunteers Bureau Harm Prevention in school were found at 0.01 level of significance. The relationship was in the high level. The consideration of each pair was found that the policy of harm prevention, arranging organization structure and assign staff, planning and activity in harm prevention, running from the plan and activity, evaluate and examine and analysis the result and adjust were related at 0.01 level of significance. The relationship of every section was in the high level.

บทนำ

ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญของประเทศที่ทุกรัฐบาลให้ความสำคัญในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไข เนื่องจากเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบรุนแรงทั้งด้านสุขภาพ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านความมั่นคงของประเทศ รัฐบาลได้ให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยกำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และจริงจังในทุกภาคส่วน เป้าหมายการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาล คือ การเอาชนะปัญหายาเสพติดให้ได้อย่างยั่งยืน ซึ่งจะต้องเร่งดำเนินงานทั้งด้านการปราบปรามผู้ผลิต ผู้ค้า และการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยต้องดำเนินงานให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ตั้งแต่ระดับชุมชนท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ เนื่องจากปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงและส่งผลกระทบต่อปัญหาอื่นๆ หลายด้าน อาทิ ด้านเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม ความเชื่อ ความคิด วิถีชีวิตและอาชญากรรม ดังนั้นการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจึงต้องได้รับความร่วมมือจากทุกคนในชุมชนและจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

แต่ในปัจจุบัน ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่นับวันจะยิ่งทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น การที่สถานศึกษาหันมาจับมือและเข้าร่วมโครงการ โรงเรียนมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมนั้น นับว่าเป็นสิ่งที่ทุกสถานศึกษาควรตระหนักและเล็งเห็นปัญหาด้านยาเสพติดว่าเป็นปัญหาร้ายแรง เพราะเมื่อใดที่นักเรียนในสถานศึกษาติดสารเสพติด จะก่อให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมาอีกหลายประการ เช่น ผู้สาว ขายบริการทางเพศ ปัญหาค้ายาเสพติด โดเรียน มั่วสุม และตั้งเป็นแก๊งเพื่อขูดรีดนักเรียนรุ่นน้อง ฯลฯ ดังนั้นสถานศึกษาจึงต้องมีการดำเนินงานตามมาตรฐาน

ด้านสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา เป็นเครื่องมือในการป้องกันและควบคุมให้นักเรียนในสถานศึกษาหลีกเลี่ยงและคอยดูแลสอดส่องพฤติกรรมของนักเรียน โดยมีการตั้งครูแกนนำ และนักเรียนแกนนำ เพื่อเป็นตัวแทนรับมอบหมายหน้าที่ในการดูแลเพื่อนนักเรียนให้อยู่ในกรอบการดำเนินงานของโครงการด้วย และผู้บริหารควรมุ่งเน้นไปที่การแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนเป็นเรื่องต้นๆ การได้ดำเนินกิจกรรมในการต่อต้านสิ่งเสพติดอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ มีมาตรฐานตามกระบวนการจะเป็นแนวทางให้สถานศึกษาได้นำไปบริหารจัดการกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และการพัฒนาองค์การให้มีสุขภาพที่ดี องค์การจะต้องมีความรับผิดชอบทั้งต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมด้วย ต้องพัฒนาสำนักแห่งการมองอนาคตว่าจะมุ่งไปที่ใด สะท้อนถึงสภาพที่องค์การมีชื่อเสียง มีคุณค่า มีกระบวนการบริหารงานภายในสถานศึกษารับรู้ ไม่ตึงเครียด มั่นคง จะต้องสร้างวิสัยทัศน์และเป้าหมายให้มีความโดดเด่นซึ่งช่วยให้มีความได้เปรียบเชิงการแข่งขัน และสามารถยืนหยัดอยู่ในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมั่นคงและสมบูรณ์ หากองค์การใดขาดการมีสุขภาพที่ดี จะมีความเสี่ยงต่อการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในระยะยาว รวมทั้งความอยู่รอดขององค์การด้วยทำให้เป็นองค์การที่มีสุขภาพดีต่อไป

สุขภาพองค์การ (Organization Health) เป็นสิ่งที่สำคัญเพราะองค์การที่มีสุขภาพสมบูรณ์ จะทำให้องค์การได้รับความไว้วางใจจากสังคม และทำให้เกิดการเชื่อถือและการยอมรับเกิดขึ้น ช่วยทำให้องค์การเติบโตและอยู่รอดอย่างยั่งยืนได้ (จิระประภา อัครบวร, 2549 : 99-100) สมาชิกในองค์กรก็

จะมีความสุข ส่งผลให้องค์การดำเนินการบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Miles, Matthew B, 1973 : 378) สำนักงานอสาภาค สภาการศึกษาไทย จึงได้ริเริ่มโครงการกิจกรรมการต่อต้านยาเสพติดในสถานศึกษาที่มีชื่อว่า โครงการโรงเรียนต้นแบบมาตรฐานระบบการต้านยาเสพติดขึ้น โดยมีหลักการสำคัญของการดำเนินการมีอยู่ 4 ข้อ คือ 1) เรื่องการต่อต้านยาเสพติดมิใช่เรื่องของโรงเรียนเพียงอย่างเดียว แต่เป็นเรื่องของการประสานเครือข่ายระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน 2) การดำเนินงานได้มีความสำเร็จอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน นอกจากมีทัศนคติมีคุณภาพแล้วต้องมีระบบการทำงานที่มีมาตรฐานด้วย (ระบบดี คนดี งานสำเร็จแบบยั่งยืน) 3) การดำเนินงานในโรงเรียนต้องเกิดขึ้นจากความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรในโรงเรียนทั้ง 3 ระดับคือ ระดับผู้บริหาร (กำหนดนโยบาย) ระดับครูแกนนำ (ฝ่ายจัดการ) และนักเรียน (ผู้ร่วมปฏิบัติการ) 4) มีกิจกรรมคุณภาพที่สามารถพัฒนานักเรียนให้มีภูมิคุ้มกันต่อยาเสพติดมีจิตใจที่เข้มแข็งสามารถต่อสู้กับยาเสพติดที่มายั่วยวน ชั่วอยู่ได้ด้วยตนเอง ปีการศึกษา 2556 โครงการโรงเรียนต้นแบบมาตรฐานระบบการต้านยาเสพติด (QAD) ได้เปลี่ยนชื่อเป็นโครงการ โรงเรียนมาตรฐานด้านสิ่งเสพติด (TRC. VB Harm Prevention) มาจนถึงปัจจุบัน

สำนักงานอสาภาค สภาการศึกษาไทย (2559: ออนไลน์) ได้คัดเลือกและประเมินสถานศึกษาที่เข้าร่วมในโครงการโรงเรียนมาตรฐานด้านสิ่งเสพติดทั้งประเทศโดยแบ่งเป็น 6 ภูมิภาค ได้แก่ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีสถานศึกษาที่เข้าร่วมในโครงการโรงเรียนมาตรฐานด้านสิ่งเสพติด จำนวน 91 โรงเรียน ซึ่งสามารถพัฒนาการดำเนินกิจกรรมตามโครงการฯ จนได้รับการรับรองผ่านมาตรฐานด้านสิ่งเสพติด จากสำนักงานอสาภาค สภาการศึกษาไทยมาอย่างต่อเนื่อง และเป็นโรงเรียนต้นแบบของสำนักงานอสาภาค สภาการศึกษาไทยในการต้านยาเสพติดในสถานศึกษาที่นำนโยบายการป้องกันสิ่งเสพติด โดยใช้กระบวนการกลุ่มลงสู่การปฏิบัติร่วมกัน ซึ่งมีการบริหารจัดการในรูปแบบคณะกรรมการของครูแกนนำ นักเรียนแกนนำและกิจกรรมคุณภาพที่ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี และจากผลการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานด้านสิ่งเสพติด สำนักงานอสาภาค สภาการศึกษาไทย ได้รับผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายเป็นอย่างดี โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ครูแกนนำและนักเรียนแกนนำโรงเรียนมาตรฐานด้านสิ่งเสพติด มีผลการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดมีผลสำเร็จทั้ง

ต่อผู้เรียนและครูแกนนำได้รับรางวัลดีเด่นทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับภูมิภาค ในระดับชาติ และสามารถดำเนินงานโครงการบรรลุตามเป้าหมายของคณะกรรมการตรวจรับรองจากสำนักงานอสาภาค สภาการศึกษาไทยได้ ผลที่คาดว่าจะได้รับคือ โรงเรียนในโครงการฯ ได้ดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการติดตามประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขและมีกิจกรรมคุณภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด รวมทั้งเด็กกลุ่มเสี่ยงได้ทำกิจกรรมตามความชอบและความถนัด และภาคภูมิใจในความสามารถของตนเองซึ่งจะทำให้พวกเขากลายเป็นคนที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อทราบระดับสุขภาพองค์การของโรงเรียนในโครงการมาตรฐานด้านสิ่งเสพติดของสภาการศึกษาไทย
2. เพื่อทราบระดับการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการมาตรฐานด้านสิ่งเสพติดของสภาการศึกษาไทย
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ของสุขภาพองค์การกับการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการมาตรฐานด้านสิ่งเสพติดของสภาการศึกษาไทย

สมมติฐานการวิจัย

1. สุขภาพองค์การของโรงเรียนในโครงการมาตรฐานด้านสิ่งเสพติดของสภาการศึกษาไทย อยู่ในระดับปานกลาง
2. การดำเนินงานตามมาตรฐานด้านสิ่งเสพติดของโรงเรียนในโครงการมาตรฐานด้านสิ่งเสพติดของสภาการศึกษาไทย อยู่ในระดับปานกลาง
3. สุขภาพองค์การมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการมาตรฐานด้านสิ่งเสพติดของสภาการศึกษาไทยในเชิงบวก

วิธีดำเนินการ

ประชากรในการวิจัยคือ โรงเรียนในโครงการมาตรฐานด้านสิ่งเสพติดของสภาการศึกษาไทย จำนวนทั้งสิ้น 91 โรง

กลุ่มตัวอย่างและการเลือกตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของเครจซ์ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-610) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 76 โรง แล้วเลือกกลุ่มตัวอย่างตามโอกาสทางสถิติ (Probability Sampling) แล้วเลือกตัวอย่าง

ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งประเภท (Stratified Random Sampling) และกำหนดผู้ตอบแบบสอบถามแบบเจาะจง (Purposive Sample) โรงเรียนละ 3 คน ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการ 2) ครูแกนนำ และ 3) นักเรียนแกนนำ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถาม ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสุขภาพองค์การของสถานศึกษาตามแนวคิดของ ฮอย และฟอร์ไซท์ (Hoy and Forsyth) ประกอบด้วย 1) ความเข้มแข็งขององค์กร 2) ความมีอิทธิพลของผู้บริหาร 3) ภาวะผู้นำด้านมิตรสัมพันธ์ 4) ภาวะผู้นำด้านกิจสัมพันธ์ 5) การสนับสนุนทรัพยากร 6) ขวัญและกำลังใจ และ 7) การมุ่งเน้นด้านวิชาการ ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของสภากาชาดไทย ซึ่งประกอบด้วย 1) กำหนดนโยบายในด้านสิ่งแวดล้อม 2) กำหนดโครงสร้างองค์กรและแต่งตั้งบุคลากรในการดำเนินงาน 3) วางแผนงานและกิจกรรมต่างๆ ในด้านสิ่งแวดล้อม 4) ดำเนินงานตามแผนงานและกิจกรรม 5) ประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงาน 6) วิเคราะห์ผลและกำหนดแนวทางเพื่อการปรับแก้ไข

การสร้างเครื่องมือในการศึกษา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ โดยมีขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ค้นคว้าตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพองค์การของสถานศึกษา โดยศึกษาจากตำรา งานวิจัย แนวคิด หลักการ ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพองค์การและการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของสภากาชาดไทย นำมาสร้างแบบสอบถามและเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา ขั้นตอนที่ 2 สร้างแบบสอบถาม แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และนำไปแก้ไขข้อบกพร่อง หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ปรับแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์และถูกต้องของเนื้อหา โดยใช้ค่าดัชนีความเชื่อมั่น IOC (Index of Item Objective Congruence) ค่า IOC ที่ใช้ได้ต้องไม่ต่ำกว่า 0.5 ขึ้นไป จึงจะ

สามารถนำมาใช้เป็นข้อคำถามได้ค่าเท่ากับ 0.60-1.00 ขั้นตอน ที่ 3 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปทดลองใช้ (Try Out) กับโรงเรียนในโครงการที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 โรงเรียน มีผู้ให้ข้อมูลโรงละ 3 คน คือ ผู้บริหาร ครูแกนนำ และนักเรียนแกนนำ รวมทั้งสิ้น 30 คน และขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (The coefficient of Alpha) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 126) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.985

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยนำข้อมูลไปวิเคราะห์ประมวลผลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือ ความถี่ (Frequency) และ ร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ระดับสุขภาพองค์การของสถานศึกษาและระดับการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของสภากาชาดไทย สถิติที่ใช้คือ ค่ามัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic Mean: $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) แล้วนำมาหามัธยฐานเลขคณิตไปเทียบกับเกณฑ์ การแปลความหมายของคะแนน
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสุขภาพองค์การกับการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของสภากาชาดไทย สถิติที่ใช้คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ดังนี้ (ไพศาล วรคำ, 2552 : 280) โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) จะมีค่าระหว่าง $-1 \leq r \leq 1$

สรุปผลการศึกษา

จากผลการศึกษาผู้วิจัยนำผลการวิจัยมาสรุปได้ดังนี้

1. สุขภาพองค์การของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านภาวะผู้นำด้านกิจสัมพันธ์ ด้านความมีอิทธิพลของผู้บริหาร ด้านภาวะผู้นำด้านมิตรสัมพันธ์ ด้านขวัญและกำลังใจ ด้านการมุ่งเน้นด้านวิชาการ ด้านความเข้มแข็งขององค์กร และด้านการสนับสนุนด้านทรัพยากร ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับสุขภาพองค์การของสถานศึกษา โดยภาพรวม (X_{tot})

(n = 64)

ด้าน	สุขภาพองค์การของสถานศึกษา (X_{tot})	$\bar{x}$	S.D.	ค่าระดับ
1.	ความเข้มแข็งขององค์การ (X_1)	4.38	0.52	มาก
2.	ความมีอิทธิพลของผู้บริหาร (X_2)	4.46	0.54	มาก
3.	ภาวะผู้นำด้านมิตรสัมพันธ์ (X_3)	4.45	0.57	มาก
4.	ภาวะผู้นำด้านกิจสัมพันธ์ (X_4)	4.49	0.56	มาก
5.	การสนับสนุนด้านทรัพยากร (X_5)	4.33	0.57	มาก
6.	ขวัญและกำลังใจ (X_6)	4.44	0.52	มาก
7.	การมุ่งเน้นด้านวิชาการ (X_7)	4.42	0.53	มาก
	รวม (X_{tot})	4.42	0.44	มาก

2. การดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของสภากาชาดไทย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ด้านกำหนดนโยบายการด้านสิ่งแวดล้อม ด้านวางแผนงานและ

กิจกรรมต่างๆ ในการด้านสิ่งแวดล้อม ด้านกำหนดโครงสร้างองค์การและแต่งตั้งบุคลากรในการดำเนินการ ด้านประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงาน และด้านดำเนินงานตามแผนงานและกิจกรรม ส่วนอีก 1 ด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านวิเคราะห์ผลและกำหนดแนวทางเพื่อการปรับแก้ไข ตามลำดับดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของสภากาชาดไทย โดยภาพรวม (Y_{tot})

(n = 64)

ข้อ	การดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของสภากาชาดไทย (Y_{tot})	$\bar{x}$	S.D.	ค่าระดับ
1.	กำหนดนโยบายการด้านสิ่งแวดล้อม (Y_1)	4.56	0.52	มากที่สุด
2.	กำหนดโครงสร้างองค์การและแต่งตั้งบุคลากรในการดำเนินการ (Y_2)	4.53	0.55	มากที่สุด
3.	วางแผนงานและกิจกรรมต่างๆ ในการด้านสิ่งแวดล้อม (Y_3)	4.55	0.53	มากที่สุด
4.	ดำเนินงานตามแผนงานและกิจกรรม (Y_4)	4.50	0.53	มากที่สุด
5.	ประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงาน (Y_5)	4.52	0.52	มากที่สุด
6.	วิเคราะห์ผลและกำหนดแนวทางเพื่อการปรับแก้ไข (Y_6)	4.47	0.54	มาก
	รวม (Y_{tot})	4.52	0.47	มากที่สุด

3. ความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพองค์การกับการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของสภากาชาดไทย โดยรวมพบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาแต่ละคู่ พบว่า ทุกคู่มีความสัมพันธ์กัน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพองค์การกับการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของสภากาชาดไทย

สุขภาพองค์การ	การดำเนินงานโครงการมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม						รวม (X_{tot})
	กำหนดนโยบายในด้านสิ่งแวดล้อม (X_1)	กำหนดโครงสร้างองค์กรและแต่งตั้งบุคลากรในการดำเนินงาน (X_2)	วางแผนงานและกิจกรรมต่างๆ ในด้านสิ่งแวดล้อม (X_3)	ดำเนินงานตามแผนงานและกิจกรรม (X_4)	ประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงาน (X_5)	วิเคราะห์ผลและกำหนดแนวทางเพื่อการปรับปรุงแก้ไข (X_6)	
1. ความเข้มแข็งขององค์กร (X_1)	0.557**	0.564**	0.543**	0.535**	0.541**	0.608**	0.635**
2. ความมีอิทธิพลของผู้บริหาร (X_2)	0.589**	0.601**	0.522**	0.593**	0.557**	0.610**	0.656**
3. ภาวะผู้นำด้านมิตรสัมพันธ์ (X_3)	0.519**	0.541**	0.491**	0.531**	0.499**	0.470**	0.579**
4. ภาวะผู้นำด้านกิจสัมพันธ์ (X_4)	0.545**	0.581**	0.529**	0.516**	0.483**	0.513**	0.601**
5. การสนับสนุนด้านทรัพยากร (X_5)	0.671**	0.597**	0.606**	0.561**	0.484**	0.511**	0.650**
6. ขวัญและกำลังใจ (X_6)	0.588**	0.575**	0.552**	0.551**	0.523**	0.611**	0.645**
7. การมุ่งเน้นด้านวิชาการ (X_7)	0.657**	0.566**	0.646**	0.609**	0.587**	0.608**	0.696**
รวม (X_{tot})	0.722**	0.704**	0.680**	0.681**	0.642**	0.686**	0.780**

** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

การอภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า สุขภาพองค์การของสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงค่าสถิติโดยไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งเอาไว้ที่อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสามารถบ่งชี้ได้ว่าสุขภาพองค์การของสถานศึกษามีสุขภาพองค์การที่สมบูรณ์ เมื่อพิจารณาารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ประกอบด้วย ด้านภาวะผู้นำด้านกิจสัมพันธ์ ด้านความมีอิทธิพลของผู้บริหาร ด้านภาวะผู้นำด้านมิตรสัมพันธ์ ด้านขวัญและกำลังใจ ด้านการมุ่งเน้นด้านวิชาการ ด้านความเข้มแข็งขององค์กร และด้านการสนับสนุน ด้านทรัพยากร สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านภาวะผู้นำด้านกิจสัมพันธ์ มีคะแนนค่ามัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ 4.49 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56 แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาของสภากาชาดไทยมีความรู้ความสามารถ มีสมรรถนะสูงในเรื่องการบริหารจัดการ โดยมุ่งเน้นความสำเร็จของงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการะงานและสัมฤทธิ์ผลของงาน โดย

มุ่งเน้นการสร้างความสำเร็จในเรื่องเป้าหมาย การกิจ กฎระเบียบต่าง ๆ และวิธีปฏิบัติ ผู้บริหารมีความคาดหวังให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีคุณภาพการทำงานโดยการมอบหมายงานให้ครูหรือบุคลากรปฏิบัติภายใต้การควบคุมมาตรฐานการทำงาน และระเบียบวิธีการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ตลอดจนสามารถนำเสนอแนวทางในการพัฒนางานด้านต่าง ๆ ให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษาจนเกิดเจตคติที่ดีในการทำงานที่มีมาตรฐาน เมื่อครูปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพย่อมทำให้ครูได้พัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้มากยิ่งขึ้นเช่นกัน ดังนั้นจะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำมีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาองค์กรและการจัดการ เพราะจะทำให้มีการปฏิบัติที่ทำให้จุดมุ่งหมายขององค์กรบรรลุเป้าหมาย จึงทำให้สุขภาพองค์การของสถานศึกษาของสภากาชาดไทยสมบูรณ์ด้วยเช่นกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของจินตนา สุภกรธนสาร (2550 : 48) ได้ศึกษาสุขภาพองค์การของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยมีผลการศึกษาวิจัยพบว่า สุขภาพองค์การของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับแข็งแรงมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไป

หาน้อยได้ 3 ลำดับ คือ การมุ่งเน้นด้านวิชาการ การอยู่ร่วมกันของครู และการสนับสนุนทรัพยากร สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ มุกดา นิลสาคร (2551 : 45) ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพองค์การกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร ในสังกัดเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา พบว่าสุขภาพองค์การของเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกคือ อิทธิพลในการจัดสรรทรัพยากร ด้านภาวะผู้นำ จินตทัศน์เพื่อนร่วมงานและด้านบุรณภาพของสถาบัน และสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ สุตา หวานเสนาะ (2552 : 71) ได้ศึกษาเรื่อง สุขภาพองค์การของโรงเรียนเมืองพัทยา (บ้านหนองพังแค) สังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี โดยพัฒนาจากแบบวัดสุขภาพองค์การ (Organizational Health Inventory หรือ OHI) ของฮอย และซาโบ (Hoy and Sabo) พบว่า สุขภาพองค์การของโรงเรียนเมืองพัทยา (บ้านหนองพังแค) สังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านอำนาจ อิทธิพลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านเกียรติศักดิ์ศรีของโรงเรียน ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา การอยู่ร่วมกันของครู และด้านการสนับสนุนทรัพยากร

2. จากผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของสภากาชาดไทย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งเอาไว้ที่อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสามารถบ่งชี้ได้ว่าการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของสภากาชาดไทย มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้านด้วยกัน ประกอบด้วย ด้านกำหนดนโยบายการด้านสิ่งแวดล้อม ด้านวางแผนงานและกิจกรรมต่างๆ ในการด้านสิ่งแวดล้อม ด้านกำหนดโครงสร้างองค์กรและแต่งตั้งบุคลากรในการดำเนินการ ด้านประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงาน และด้านดำเนินงานตามแผนงานและกิจกรรม ส่วนอีก 1 ด้านอยู่ในระดับมาก คือ ด้านวิเคราะห์ผลและกำหนดแนวทางเพื่อการปรับแก้ไข สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านกำหนดนโยบายการด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาของสภากาชาดไทย มีการกำหนดนโยบายการด้านสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน โดยมีการกำหนดแนวทาง กลยุทธ์การดำเนินงาน ผู้เกี่ยวข้อง และเป้าหมายที่สอดคล้องกับนโยบายจากการศึกษาเอกสารข้อมูลความเป็นมาของโครงการการส่ง

เสริมมาตรฐานสิ่งแวดล้อม หลักการสำคัญมาตรฐานระบบการด้านสิ่งแวดล้อม การจัดความรู้โครงการโรงเรียนต้นแบบมาตรฐานระบบด้านสิ่งแวดล้อม การค้นหาสมรรถนะการคิดนโยบายและแนวทางการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชน จัดประชุมกลุ่มบริหารจัดการเพื่อกำหนดนโยบายและเป้าหมายการด้านสิ่งแวดล้อมร่วมกับนักเรียน ผู้ปกครอง และหน่วยงานตำรวจ ทหาร โรงพยาบาล สาธารณสุข ครูแนะแนว และนักกฎหมาย ขับเคลื่อนโดยกลุ่มงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มบริหารทั่วไป เพื่อกำหนดโครงสร้างขององค์กรและแต่งตั้งบุคลากรเพื่อดำเนินงานการด้านสิ่งแวดล้อม จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ พรักก พานพิศ (2552 : 86) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนนอกระบบของศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาการศึกษา นอกระบบของศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอพระประแดง มีพฤติกรรมการป้องกันสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับดี และสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ ชูชาติ สิทธิสาร (2552 : 111) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มีการดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ โดยเริ่มจากการเตรียมการและวางแผนดำเนินงาน วิเคราะห์สภาพความพร้อมพื้นฐานของโรงเรียน จัดทำโครงการ/แผนปฏิบัติงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและการจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมมีประสิทธิภาพ โดยใช้รูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ที่สมบูรณ์มีความเหมาะสมที่จะนำไปดำเนินงานในระบบนี้ ประกอบด้วย ขั้นตอนต่อไปนี้ การเตรียมการและวางแผนการดำเนินงาน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การกำกับติดตาม ประเมินผล ประชาสัมพันธ์และรายงาน (Check) และการปรับปรุงการดำเนินการให้ได้มาตรฐาน (Act)

3. จากผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพองค์การกับการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของสภากาชาดไทย โดยรวมพบว่ามีความ

สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเล็งเห็นถึงความสำคัญของการดำเนินงานตามมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ซึ่งจะเห็นได้จากการดำเนินงานด้านกำหนดนโยบายในด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์สูงสุด รองลงมาคือ กำหนดโครงสร้างองค์กรและแต่งตั้งบุคลากรในการดำเนินงาน วิเคราะห์ผลและกำหนดแนวทางเพื่อการปรับแก้ไข ดำเนินงานตามแผนงานและกิจกรรม วางแผนงานและกิจกรรมต่างๆ ในด้านสิ่งแวดล้อม และประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงาน ซึ่งสำนักงานสภาการศึกษา สภาการศึกษาไทยได้คัดเลือกและประเมินสถานศึกษาที่เข้าร่วมในโครงการโรงเรียนมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมทั่วประเทศโดยแบ่งเป็น 6 ภูมิภาค ได้แก่ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีสถานศึกษาที่เข้าร่วมในโครงการโรงเรียนมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม จำนวน 91 โรงเรียน ซึ่งสามารถพัฒนาการดำเนินกิจกรรมตามโครงการฯ จนได้รับการรับรองผ่านมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมจากสำนักงานสภาการศึกษา สภาการศึกษาไทยอย่างต่อเนื่อง และเป็นโรงเรียนต้นแบบของสำนักงานสภาการศึกษา สภาการศึกษาไทยในการด้านสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาที่นำนโยบายการป้องกันสิ่งแวดล้อมโดยใช้กระบวนการกลุ่มลงสู่การปฏิบัติร่วมกัน ซึ่งมีการบริหารจัดการในรูปแบบคณะกรรมการของครูแกนนำ นักเรียนแกนนำและกิจกรรมคุณภาพที่ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ กมลลา ศรประสิทธิ์ (2553 : 333) ได้จัดทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาเครื่องมือตรวจวัดสุขภาพองค์การของโรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบสุขภาพองค์การของโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ คือ บุคลากรของสถาบัน ภาวะผู้นำแบบมิติสัมพันธ์ ขวัญในการปฏิบัติงาน การสนับสนุนทรัพยากรความสามารถในการแก้ปัญหา ภาวะผู้นำแบบกิจสัมพันธ์ การอยู่ร่วมกันของบุคลากรและการวางแผน โดยในภาพรวมแล้ว องค์ประกอบทั้ง 8 ประการ ทุกตัวมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบด้านความสามารถในการแก้ปัญหา โดยที่องค์ประกอบด้านบุคลากรของสถาบัน ภาวะผู้นำแบบมิติสัมพันธ์ ขวัญในการปฏิบัติงาน การสนับสนุนทรัพยากรและการวางแผน มีความสัมพันธ์โดยตรงต่อความสามารถในการแก้ปัญหาและภาวะผู้นำแบบกิจสัมพันธ์ การอยู่ร่วมกันของบุคลากรและการวางแผน มีความสัมพันธ์โดยอ้อมกับความสามารถในการแก้ปัญหา โดยส่งผ่านขวัญในการปฏิบัติงาน องค์ประกอบที่เหลือส่งผ่านขวัญในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้เมื่อพิจารณาจากสมการพหุคูณแล้วพบว่า การวางแผนอยู่ในลำดับแรกที่มี

น้ำหนักมากที่สุด จึงกล่าวได้ว่าการพัฒนาสุขภาพขององค์การของโรงเรียนระดับประถมศึกษาจะต้องให้ความสำคัญกับการวางแผนเป็นอันดับแรก โดยเฉพาะความสามารถของผู้บริหารในการบริหารจัดการในเรื่องทรัพยากรที่ได้รับการจัดสรรมาอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งข้อเสนอแนะเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

1. สุขภาพองค์การของสถานศึกษา ด้านการสนับสนุนด้านทรัพยากร มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดนั้น แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษามีการจัดสรรวัสดุอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนและเพียงพอต่อความต้องการของครูผู้สอน อีกทั้งควรจัดหาบุคลากรที่เพียงพอเหมาะสมกับจำนวนของนักเรียน และสอนตรงตามสาขาวิชาเพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพองค์การให้มีสุขภาพองค์การที่ดีมากขึ้น

2. การดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของสภาการศึกษาไทย ด้านวิเคราะห์ผลและกำหนดแนวทางเพื่อการปรับแก้ไข มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดนั้น แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีมาตรการที่ชัดเจนในการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อการปรับปรุงพัฒนาอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง รวมทั้งมีการนำผลไปใช้เพื่อจัดตั้งสนับสนุนและเอื้ออำนวยความสะดวกเพื่อให้ส่งผลต่อการเฝ้าระวังและแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม

3. การดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของสภาการศึกษาไทยทุกด้านมีความสัมพันธ์กับสุขภาพองค์การของสถานศึกษา เพื่อเพิ่มศักยภาพในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติการที่ชัดเจนให้มีการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในแต่ละพื้นที่และขยายผลในลักษณะเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมทั้งในเขตพื้นที่และนอกเขตพื้นที่อย่างเป็นระบบมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าของผู้ที่สนใจทั่วไป ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพองค์การของสถานศึกษากับการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของสภาการศึกษาไทยครั้งนี้ใช้

ประชากรเป็นสถานศึกษาของสภากาชาดไทยเท่านั้น ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์สุขภาพองค์กรของสถานศึกษาในกลุ่มอื่น ๆ เช่น โรงเรียนต้นแบบระบบมาตรฐานการด้านยาเสพติดในจังหวัดต่าง ๆ ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่และอยู่ในระดับใด

2. ควรมีการศึกษาสุขภาพองค์กรของสถานศึกษาและการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของสภากาชาดไทยในเชิงลึกเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เกิดจากสภาพจริงนำไปหาแนวทางพัฒนาสุขภาพองค์กรของสถานศึกษาและการดำเนินงานตามมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้พัฒนาคุณภาพมากขึ้น

3. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาพองค์กรของสถานศึกษาในการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของสภากาชาดไทย เพื่อเป็นต้นแบบในการพัฒนามาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- กมลทัศน์ ศรีประสิทธิ์, “การพัฒนาเครื่องมือตรวจวัดสุขภาพองค์กรของโรงเรียนประถมศึกษา” วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย คุุณบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, (2553), 333-360.
- ชูชาติ สิทธิสาร, “การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, (2552). 111-115.
- มุกดา นิลสาร, “ความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพองค์กรกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร ในสังกัดเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา, (2551).
- สุดา หวานแสนะ, “สุขภาพองค์กรของโรงเรียนเมืองพัทยา (บ้านหนองพังเค) สังกัดสำนักงานศึกษาเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา, (2552), 71.

พรภัค พานพิศ, “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันปัญหาเสพติดของนักศึกษาการศึกษานอกระบบของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, (2552).

จินตนา ศุภกรชนสาร, “สุขภาพองค์กรของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, (2550), 48.

Lee, J, Cronbach, **Essentials of Psychological Test**, 4th ed. (New York : Harper & Row), 126.

ไพศาล วรคำ, **การวิจัยทางการศึกษา**. (มหาสารคาม : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2552), 280.

Krejcie and Morgan, “Determining Sample Size for Research Activities”, Educational and psychological Measurement, 30(1970) : 607-610.

สำนักงานอสากาชาด สภากาชาดไทย. **โครงการโรงเรียนมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม**. สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/โครงการโรงเรียนมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม-470663569671968/timeline/>

จิระประภา อัครบวร, **สร้างคน สร้างผลงาน**. (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เต๋า (2000), 2549), 99-100.

Miles, Matthew B, **Planed Chang and Organization Health Figure and Ground**, (Boston : Allyn and bacon, 1973). 378.

